

ДО

**ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВНА
СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА**

**ИЗГОТВЕНА ОТ ИВАЙЛО БОРИСОВ АНГЕЛОВ –
ЗАВЕЖДАЩ ОТДЕЛ 01 „СПЕЦИАЛИЗИРАН” В
НАЦИОНАЛНАТА СЛЕДСТВЕНА СЛУЖБА**

**КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – АПЕЛАТИВЕН
ПРОКУРОР НА АПЕЛАТИВНА СПЕЦИАЛИЗИРАНА
ПРОКУРАТУРА**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството си на кандидат по откритата с решение на ПК на ВСС процедура по избор на административен ръководител – апелативен прокурор на Апелативната специализирана прокуратура, представям на Вашето внимание настоящата концепция за стратегическо управление.

Концепцията е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт. Тя съдържа моята лична мотивация за заемане на длъжността, анализ и оценка на състоянието на Апелативната специализирана прокуратура, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната ѝ дейност, както и набелязване на цели за развитието, и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Няколко са факторите от обективен и субективен характер, които обусловиха мотива ми да се кандидатирам за поемане на това сериозно предизвикателство в момент, в който се поставя въпросът за съществуването изобщо на органите на специализираното наказателно правосъдие.

Най-общо, три са основните мотива за участие.

На първо място, сериозно е професионалното предизвикателство за мен да работя в ПРБ на апелативно ниво. Интересът и желанието ми да работя като прокурор на това ниво датира още от 2011 г. Тогава участвах в първия конкурс за длъжността „прокурор” в създаващата се Апелативна

специализирана прокуратура и малко не ми достигна да се класирам. През 2017 г., след конкурс, се класирах за длъжността „прокурор“ в Апелативна прокуратура - София. Отказах на предложението да бъда назначен, тъй като междуременно бях класиран и като първа резерва в конкурс за длъжност „прокурор“ във Върховна касационна прокуратура. Към 2017 г. имаше възможност да бъда назначен на тази длъжност по силата на §6 от Наредба№1 на ПВСС – текст, който беше отменен през 2019 г. от Върховният административен съд, 5 членен състав.

Откриването на процедурата за избор на административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура е подходяща възможност за мен да работя там, където е желанието ми и от една страна, ще обогати професионалната ми биография, а от друга – ще ми предостави възможност да допринеса със своите компетенции и богат опит за развитието на институцията и запазването ѝ като отделно звено в системата на прокуратурата.

На следващо място, наличният ми житейски, професионален и административен опит също способстваха за мотивиране на тази кандидатура. Считам, че притежаваните от мен лични качества, теоретични и практически умения в сферата на наказателното право ще ми бъдат необходими и полезни, за да се справя с предизвикателството на административен ръководител на тази структура. Цитираните качества ми дават разумна увереност, че мога да съм полезен и да допринеса за ефикасността и авторитета на Апелативната специализирана прокуратура и от там – за подобряване авторитета на органите на специализираното правосъдие.

В годините на професионалното си развитие до момента успешно съм съчетавал правомощията си като редови магистрат с тези на административните длъжности, които съм заемал. За над 15 години прокурорски стаж паралелно упражнявах оперативната прокурорска дейност с тази на зам.-

административен ръководител – зам. районен прокурор повече от 7 години, вкл. и като и. д. районен прокурор, на една от големите прокуратури в РБ – РП – Плевен.

Включително в настоящата следователска дейност, която осъществявам вече 6 години, съвместявам административна длъжност „завеждащ отдел” в НСлС.

Тази комбинация от оперативна и административна ангажираност ми даде възможност да опозная реалната магистратска професия със съответните ѝ проблеми, а също и въпросите свързани с административното управление в прокурорските и следствените органи.

Наред с практическия опит, голямо внимание отделях и на теоретичната си подготовка. През периода 01.08.2012 г. – 01.08.2013 г., след процедура по подбор, бях командирован от Висшия съдебен съвет като постоянен преподавател в Националния институт на правосъдието на кандидатите за младши прокурори, випуск 2013 г. Управителният съвет на НИП даде отлична оценка за преподавателската ми дейност. След 2013 г. продължих дейността си като временен преподавател към НИП. Имам редица научни публикации, част от които са упоменати в автобиографията ми. Там се съдържат и обученията, в които съм участвал.

Практическият опит, съчетан с теоретична подготовка, ми дават увереност, че познавам „отвътре” силните и слаби страни в дейността на прокурорските и следствените органи, а и на административните ръководители.

Действително професионалната ми дейност до момента е била извън системата на специализираните органи, но отчитам това като предимство. Дълбоко мое убеждение е, че органите на съдебната власт не трябва да се капсулират, а да се отварят към хора с различен кръгзор и професионална подготовка. Наред с това ще мога да изградя лични и професионални впечатления за

всеки един от колегите, без да съм повлиян предварително от стереотипи и взаимоотношения.

Третият ми мотив е продиктуван от убеждението, че органите на специализираното наказателно правосъдие имат своето важно място навсякъде, където е трудно конвенционалните съдилища и прокуратури да се справят с тежката организирана престъпност и корупция. Освен в Република България, в редица европейски държави, наред с военни, административни, търговски, данъчни, трудови и др. специализирани съдилища, съществуват и специализирани наказателни съдилища и съответните им прокуратури. Пример за това са Латвия, Италия, Испания, Португалия, Румъния, Словакия и др. (<https://e-justice.europa.eu>).

Професионалният ми опит и квалификация ще допринесат за успешното ми представяне за настоящата позиция.

Висшето си юридическо образование придобих в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където се обучавах в редовна форма и по държавна поръчка.

След завършване на образованието си, на 15.06.2000 г. бях назначен на длъжност „следовател“ в Окръжна следствена служба – гр. Плевен. На 10.04.2001 г. бях преназначен като младши прокурор в Районна прокуратура – гр. Плевен. След това последователно заемах длъжностите прокурор в РП – Плевен (от 18.04.2002 г. до 04.06.2003 г.), Зам. районен прокурор (от 05.06.2003 г. до 27.05.2012 г.), и. д. Районен прокурор (от 05.10.2003 г. до 05.02.2004 г.).

На 28.05.2012 г., след конкурс, бях назначен на длъжност като прокурор в Окръжна прокуратура – гр. Плевен.

През периода 01.08.2012 г. – 01.08.2013 г. бях командирован от ВСС като постоянен преподавател в НИП на кандидатите за младши прокурори.

На 23.06.2015 г., след конкурс, бях назначен на длъжност като следовател в Национална следствена служба.

На 13.02.2020 г. бях назначен на административна длъжност Завеждащ отдел 01 „Специализиран“ в НСлС (Зап. № РД- /13.02.2020 г. на Главния прокурор на РБ).

На 21.02.2020 г. бях определен за говорител на НСлС (Зап. № з- /21.02.2020 г. на Директора на НСлС и заместник на главния прокурор по разследването).

През професионалния си път съм се стремил да изпълнявам образцово служебните си задължения. Приемал съм магистратската професия като призвание, което с удоволствие съм осъществявал през годините. Комплексните оценки от атестиранията ми до момента са най-високите, предвидени в Закона. Не са ми налагани дисциплинарни наказания и не са постъпвали сигнали за моето поведение както в професионален, така и в личен аспект.

Поощряван съм няколко пъти за дейността си като прокурор и следовател от предишното и от настоящото ръководство на Прокуратурата на Република България (плакет „Прокуратура на РБ“ (Зап. № РД- /15.12.2009г.) и награди за отлично изпълнение на длъжността (Зап. № РД- /10.12.2010 г., РД- /24.11.2011 г. и РД- /29.02.2017 г.). Последното отличие, което получих е плакет „Прокуратура на РБ“ за проявен висок професионализъм и безупречно изпълнение на служебните задължения като Завеждащ отдел 01 „Специализиран“ в НСлС (зап. № РД - /12.04.2021 г. на Главния прокурор на РБ).

Концепцията, която представям на вниманието Ви е по-скоро прагматична, тъй като не е необходимо да се запълва с данни, които може да се видят от докладите на Прокуратурата на Република България. Позовал съм се само на някои основни данни, доколкото са необходими за анализ на дейността през последните години, без да имам претенции за изчерпателност.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВНАТА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА

1. Характеристика на териториалната и предметната компетентност.

Районът на Апелативната специализирана прокуратура обхваща територията на цялата страна, като в него е включена и Специализираната прокуратура.

Двете специализирани прокуратури са без аналог в системата на Прокуратурата както по териториална, така и по предметна компетентност. Само още 2 структури имат такава териториална компетентност (Националната следствена служба и Военно апелативната прокуратура).

Предметната компетентност на Апелативна специализирана прокуратура е в изключително широк диапазон. Тя осъществява методическо ръководство и контрол по отношение работата на Специализирана прокуратура и дейност по дела, подсъдни на Апелативен специализиран наказателен съд. От своя страна, Специализирана прокуратура има компетентност по дела, които са подсъдни на Специализирания наказателен съд, като през годините същата неприкъснато се разширяваше.

С оглед спецификата на наблюдаваните досъдебни производства на тези специализирани органи е възложена главната роля в борбата с организираната престъпност, престъпленията против Републиката и корупцията сред лицата, заемащи висши държавни длъжности.

2. Обобщени данни за дейността.

Широката компетентност на Специализираната прокуратура налага Апелативната специализирана прокуратура да има, наред със стандартната за всяка апелативна прокуратура въззивно-ревизиона дейност, още и допълнителна специфична дейност, свързана с особените правомощия на Специализирана прокуратура .

2.1. Преписки

През 2020 година прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура и Специализираната прокуратура са наблюдавали общо 9055 бр. преписки. От тях броят на преписките в АСП е 1538 бр., от които 1117 бр. са новообразувани, а в СП – 7517 бр. преписки, от които 2593 бр. са новообразувани.

Общо наблюдаваните преписки през 2020 г. (9055 бр.), сравнени с предходните 2019 г. и 2018 г. (8959 бр. и 3 520 бр.) показват ръст през 2020 г. спрямо 2019г. с 1,07% и с 61,13% спрямо 2018 година.

При новообразуваните преписки в Апелативна специализирана прокуратура се наблюдава увеличение в сравнение с 2018 г. и 2019г. През 2020 година те са 1117 бр. преписки, докато през 2018 година преписките са 942 бр., а през 2019 година са 1015 бр., което представлява 15,66 % повече спрямо 2018 година и 9,13% повече спрямо 2019 година.

През 2020 г. прокурорите от Специализираната прокуратура са работили по общо 7517 бр. преписки от които 2593 бр. новообразувани, което е 34,5% от наблюдаваните преписки.

От прокурорите в Апелативната специализирана прокуратура през годината са решени 1383 бр. преписки, като

1376 бр. са решени в едномесечен срок. От тях 524 бр. са инстанционни, като по 467 бр. са потвърдени актовете на Специализирана прокуратура, а по 57 бр. са отменени. От решените преписки 313 бр. са потвърдени постановления за отказ да се образува досъдебно производство, а 18 бр. са отменени постановления за отказ от образуване на ДП.

За 2019 г. броят на решените преписки е 1575 бр., а за 2018 г. е 1032 бр. По този показател е налице увеличение на броя на решените преписки с 25,38% спрямо 2018 година и леко намаление с 14,46% спрямо 2019 година.

През 2020 г. прокурорите при Специализираната прокуратура са решили общо 7066 бр. преписки, като през 2018 г. са решени 1842 бр. преписки, през 2019 г. - 6223 бр. И тук тенденцията е за повишаване на броя на решените преписки с всяка следваща година.

2.2. Досъдебна фаза

2.2.1. Наблюдавани и новообразувани ДП

През 2020 година прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура са упражнявали надзор, а прокурорите от Специализираната прокуратура са наблюдавали общо 1431 бр. досъдебни производства. От тях 363 бр. са новообразувани, което е 25,37% от наблюдаваните досъдебни производства. От тях 202 бр. са разследвани от разследващ полицай; 138 бр. от следовател; 22 бр. от прокурор и 1 бр. - от митнически инспектор.

За сравнение през 2019 г. от 393 бр. новообразувани досъдебни производства, 198 бр. са разследвани от разследващ полицай, а 187 бр. от следовател, а през 2018 г. от 301 бр. новообразувани, 144 бр. са разследваните от разследващ полицай, а 153 бр. от следовател.

През 2020г. се забелязва по-голям дял на новообразуваните досъдебни производства, разследвани от разследващ полицай от тези, разследвани от следовател, в сравнение с този през 2019г., когато делът е бил приблизително равен.

В процентно отношение делът на новообразуваните досъдебни производства през 2020 година бележи увеличение в сравнение с броя на новообразуваните досъдебни производства през 2018 година със 17 %, когато те са били 301 бр., докато през 2019 година, когато те са били 393 бр. бележи спад с 8,26%. Това очертава стабилна тенденция по отношение на новообразуваните досъдебни производства и е още едно доказателство за продължаване на тенденцията за значително завишаване на обема на работата в специализираните прокуратури.

През 2020 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са внесли 52 искания в Специализирания наказателен съд по чл.72 от НПК за обезпечаването на конфискацията, глобата и отнемането на вещи в полза на държавата, като 45 са разгледани от Специализирания наказателен съд и от тях са уважени 40 искания. За сравнение – през 2019 г. са внесени 81 искания по чл.72 от НПК, като 72 са разгледани от Специализираният наказателен съд и от тях са уважени 53. През 2018 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са внесли 9 искания по чл.72 от НПК, като 8 от тях са уважени и 1 не е уважено.

2.2.2. Решени досъдебни производства.

През 2020 г. прокурорите в Специализирана прокуратура са решили 380 бр. досъдебни производства. За сравнение през 2019 г. техният брой е бил 309, а през 2018 г. - 264 бр.

Анализът на данните сочи, че в резултат на положените от прокурорите усилия, значително е увеличен броя на решените досъдебни производства в сравнение с предходните две години. Поради подобряване на организацията на работата се отчита приключване на по-голям брой разследвания, въпреки по-високата натовареност. Спецификата на предмета на разследване, фактическата и правна сложност, както и натовареността на разследващите органи продължават да бъдат факторите, които определят времето за разследване.

Възникването на пандемичната обстановка през 2020 г. и временното преустановяване на разглеждане на дела от общ характер в Специализирания наказателен съд също даде възможност за приключване на по-голям брой досъдебни производства.

През 2020 г. в Специализирания наказателен съд са внесени 163 досъдебни производства, по които са предадени на съд 519 лица. От тях с обвинителен акт са лица по 79 досъдебни производства, а по 84 досъдебни производства – със споразумение. Забелязва се намаление на внесените в съда дела със споразумения спрямо 2019 г. - 163 бр. и 2018 г. – 86 бр.

За сравнение през 2019 г. внесените досъдебни производства са били 172. По тях са постановени 271 прокурорски акта срещу 676 лица.

През 2018 г. са внесени 103 бр. досъдебни производства, по които са постановени 169 прокурорски акта срещу 414 лица.

Анализът на тези данни сочи, че се наблюдава спад с близо 30,30% на внесените в съд досъдебни производства спрямо 2019г., като спадът спрямо броя предадени на съд лица е с 12,85%. Това показва, че въпреки внесените по-малък брой досъдебни производства в съда, същите са били с изключително висока фактическа и правна сложност, която следва от големия брой предадени лица на съд. Броят на внесените в съда дела предполага натрупвания в брой и на съдебните заседания.

Сред факторите, пречатващи своевременното приключване на досъдебните производства са увеличеният брой внесени в съда дела, повишаващи общата натовареност на прокурорите с участия в голям брой съдебни заседания, високата натовареност на следователите, кадровата необезпеченост на Специализиран наказателен съд с магистрати и продължаващия недостиг на съдебни зали (въпреки направените преустройства на помещения в Специализиран наказателен съд и увеличаване на броят им).

С постановление за прекратяване са решени 130 досъдебни производства (през 2019 г. – 51 броя; през 2018 г. - 29 броя). Относителният дял на прекратените дела, спрямо общо решените дела /без тези по давност/ е 26.69%, в сравнение с 16,5% за 2019 г. и 10.9% за 2018г.

С постановление за спиране са решени 87 досъдебни производства (през 2019 г. – 34 бр. и през 2018г. – 44 броя). Делът на спрените през 2020 г. дела, спрямо решените от прокурорите е 17,86%, в сравнение с 11% за 2019г. и 16,66 % за 2018 г. Този показател излага по-голяма ефективност на прокурорската дейност през 2020 г., на база 2019 г., тъй като при по-голяма част от делата гражданите са получавали прокурорски акт за решаване по същество /постановление за прекратяване, обвинителен акт и т. н./, а не акт за спиране на наказателното производство.

През 2020 г. няма внесени в съд дела с предложение по чл.78а от НК, (за 2019 г. също, а за 2018 г. – 1 бр.), което е обусловено от липсата на законови предпоставки за това. Преимуществената част от наказателните производства, решени от прокурорите в Специализирана прокуратура са с висок размер на наказанията, предвидени от законодателя в санкционната част на приложимите правни норми.

2.2.3. Досъдебни производства на специален надзор

От Апелативна специализирана прокуратура през 2020 година на специален надзор са взети 30 досъдебни производства. За сравнение през 2019г. са били взети на специален надзор 34 досъдебни производства, а през 2018г. - 24 бр. Тези данни сочат намаление на взетите на специален надзор досъдебни производства през 2020 г. спрямо предходната 2019 г. с 11.76% и увеличение спрямо 2018 г. с 25%.

2.3. Съдебна фаза

През 2020 година Специализираният наказателен съд е образувал 137 бр. наказателни дела от общ характер по внесени 163 прокурорски акта.

Разликата между внесените в съда ДП и образуваните в съда дела от общ характер се дължи на обстоятелството, че част от досъдебните производства са внасяни с прокурорски актове в съда по два и повече пъти.

За сравнение, през 2019 г., в Специализирания наказателен съд са били образувани - 380 бр. дела от общ характер, през 2018 г. те са били – 198 бр.

Налице е намаляване на броя на образуваните в съда наказателни дела с около 2 пъти в сравнение с 2019 година и с 44,5% в сравнение с 2018 година.

През 2020 година от съда са решени общо 274 наказателни дела, като от тях 195 дела са били по обвинителни актове и 79 дела по споразумения. За сравнение през 2019 година, от съда са били решени 246 дела по обвинителни актове и 163 дела по споразумения или общо 409 наказателни дела. През 2018 година са били решени 145 наказателни дела по обвинителни актове и 99 наказателни дела по споразумения или общо 245 наказателни дела.

2.3.1. Осъдителни присъди и одобрени споразумения.

През 2020 г. са постановени 48 осъдителни присъди по внесени обвинителни актове спрямо 85 лица и са одобрени 79 споразумения спрямо 68 лица.

За сравнение през 2019 година са постановени 57 бр. осъдителни присъди по внесени обвинителни актове спрямо 268 лица и са одобрени 158 бр. споразумения спрямо 168 лица.

През 2018 година са постановени 26 бр. осъдителни присъди по внесени обвинителни актове спрямо 234 лица и са одобрени 86 бр. споразумения спрямо 88 лица.

През 2020 г. в Специализирания наказателен съд са внесени 79 споразумения, от тях 68 бр. са били одобрени и 11 бр. не са били одобрени и са върнати на Специализираната прокуратура. За сравнение през 2019 г. в Специализирания наказателен съд са внесени общо 163 споразумения, а през 2018 г. 86 споразумения.

2.3.2. Оправдателни присъди

През 2020 година, са постановени 9 изцяло оправдателни присъди от СНС по внесени 79 обвинителни акта. За съпоставка през 2019 г. са били постановени 5 оправдателни присъди по внесени 108 обвинителни акта, а през 2018 г. са били постановени 8 оправдателни присъди по внесени 82 обвинителни акта.

През 2020 г. по постановените изцяло оправдателни присъди са били оправдани общо 20 подсъдими. За сравнение през 2019 година по постановените оправдателни присъди са били оправдани 15 подсъдими, а през 2018 година са били оправдани 24 подсъдими.

Констатира се увеличение на броя на оправдателните присъди с 44.45 % спрямо 2019 г., в сравнение с 2018 г., когато

са били 11.10 % . Спрямо оправданите лица има намаление с 20 % спрямо 2018 г.

Основни причини за постановяването на оправдателните присъди са неправилно квалифициране на деянието с обвинителния акт, пропуски, грешки и пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство, както и откриването на доказателства, които не са били известни в хода на разследването.

3.2.3. Върнати дела

От внесените 79 обвинителни акта Специализираният наказателен съд е върнал на Специализираната прокуратура общо 32 обвинителни акта, от тях – 31 бр. за допуснати съществени отстраними нарушения на процесуалните правила и 1 брой за пропуски /очевидна фактическа грешка/ при изготвяне на обвинителния акт.

През 2020 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са подали общо 19 протеста срещу върнати дела. От тях 17 бр. са разгледани от Апелативния специализиран наказателен съд и са уважени 8 протеста.

За сравнение през 2019 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са внесли 21 протеста срещу върнати дела, от които 20 протести са разгледани от Апелативния специализиран наказателен съд и са уважени 2 протеста. През 2018 г. са внесени общо 19 протеста срещу върнати от съда, които са разгледани и няма уважен нито един.

Анализът показва, че уважените протести за 2020 г. са с по-голям брой в сравнение с предходните години.

Основна причина за прекратяване и връщане на делата през 2020 г. се дължи на констатирани от съда пропуски, поради не дотам прецизна работа при изготвяне на обвинителните актове, в т. ч. и технически грешки, повдигане на неясни или

непълни обвинения, както и констатирани несъответствия между диспозитивна и обстоятелствена част на обвинителните актове, което води до нарушаване правото на защита на обвиняемите лица и ги затруднява да разберат в какво са обвинени, респективно да организират защитата си адекватно.

Друга причина за прекратяване и връщане на делата от съда е непълното описание на всички съставомерни признаци на престъпленията, за които са повдигнати обвинения /от обективна страна - време, място, начин на извършването им, предмет на престъплението и др. и от субективна страна – формата на вината/.

Трета причина е липсата на постановления за частично прекратяване на наказателното преследване по отношение на отделни обвиняеми или деяния.

Посочените пропуски водят до заключението, че в някои от случаите на неясно формулирани обвинения наблюдаващите прокурори, изготвящи обвинителните актове, не винаги осъществяват достатъчен контрол върху работата на разследващите органи при изготвянето на постановленията по чл. 219 НПК, което пряко рефлектира върху изготвянето на обвинителния акт впоследствие. Това може да бъде обяснено с голямата натовареност на прокурорите при Специализираната прокуратура.

Друга причина е големият брой дела, които наблюдават прокурорите, като в повечето случаи делата са с голям обем, с фактическа и правна сложност. Това е предпоставка за допускане на подобни нарушения или понякога и технически неточности при изготвяне на обвинителния акт или постановленията за привличане като обвиняеми на виновните лица.

Важно е да се отбележи, че по някои от делата няма съдебна практика или ако има такава, тя е спорадична или противоречива. Освен всичко това, Специализираната

прокуратура е с компетентност, обхващаща територията на цялата страна, което прави изключително затруднено упражняването на непосредствен контрол върху дейността на разследващите органи по места, извършването на периодични редовни доклади по реда на чл.203, ал.4 НПК и даване на указания по разследването, в това число и по изготвянето на постановленията по чл.219 от НПК.

2.3.4. Участия в съдебни заседания.

Общия брой съдебни заседания, в които са участвали прокурорите от Апелативната специализирана прокуратура и Специализираната прокуратура през 2020 година бележи ръст от 6.73 %, като за 2020 г. е 3449 бр., за разлика от 2019 година, когато този брой е бил 3217 бр., а за 2018 г. - 3016 бр.

Прокурорите от Специализираната прокуратура през 2020 година са участвали общо в 2 833 съдебни заседания, от които 740 са по мерки за неотклонение, 2029 бр. по НОХД и 64 участия в съдебни заседания по производства във връзка с изпълнение на наказанията.

През 2019 г. тези цифри са били съответно - общо 2508 бр. участия в съдебни заседания, от които по мерки за неотклонение 594 бр., 1872 бр. – по НОХД, участия в съдебни заседания по производства във връзка с изпълнение на наказанията – 36 бр.

През 2018 г. тези показатели съответно са били: общо 2443 бр., от които 443 бр. по мерки за неотклонение и 1938 бр. по НОХД.

Прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура през 2020 г. са участвали общо в 616 бр. съдебни заседания, от които 377 бр. са по мерки за неотклонение и 239 бр. по ВНОХД.

За 2019 г. тези показатели са били съответно – участие в общо 709 бр. съдебни заседания, от които тези по мерки са били 436 бр., а останалите 273 бр. - по ВНОХД.

За 2018 г. общо са участвали в 635 бр. съдебни заседания, от които по мерки за неотклонение 379 бр. и по ВНОХД –236 бр.

През 2020 г. прокурорите от Апелативната специализирана прокуратура са участвали в 93 съдебни заседания по-малко, което е 15,10%, сравнено с 2019 г. Това се дължи на пандемичната обстановка в страната и респективно насрочване на по малък брой съдебни заседания в Апелативния специализиран наказателен съд, като в периода на обявеното извънредно положение не са били провеждани съдебни заседания по ВНОХД.

2.3.5. Протести

Налице е увеличаване на дейността на Апелативна специализирана прокуратура през 2020 година в сравнение с 2019 година и 2018 година.

През 2020 година прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура са изготвили общо 16 касационни протеста, от които 7 са разгледани от Върховния касационен съд и 3 протеста са уважени.

За сравнение, през 2019 година прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура са изготвили общо 11 касационни протеста, от които 5 бр. са разгледани от Върховния касационен съд и 1 протест е уважен.

През 2018г. прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура са изготвили общо 7 касационни протеста, от които 4 са разгледани от Върховния касационен съд и 2 са уважени.

През 2020 година прокурорите от Специализирана прокуратура са внесли общо 26 въззивни протеста, от които 10 са разгледани от Апелативния специализиран наказателен съд,

който е уважил 3 протеста. За сравнение, през 2019 г. са внесени общо 29 въззивни протеста.

3. Дейност на Специализираната прокуратура и Следствения отдел при СП

През 2020 година в Специализираната прокуратура в значителна степен са преодолени и отстранени основните проблеми, поставени през 2019 г. и 2018 г., отнасящи се до недостатъчна кадрова обезпеченост. Забелязва се стабилна тенденция към увеличаване обема на новообразувани преписки и досъдебни производства, ръководени от прокурорите при Специализирана прокуратура, респективно разследванията, провеждани от следователите в Следствения отдел. Това се дължи основно на измененията в НПК, влезли в сила през месец ноември 2017г., с които беше разширена компетентността на разследване на специализираните структури. През 2020 г. се очертава значително по-голям брой преписки, които са приключени от прокурорите от Специализираната прокуратура, в сравнение с предходните две години.

Следва да се отбележи, че критериите за отчетност на статистическите показатели не са съобразени със спецификите на материалната компетентност на СП. По тази причина статистическите данни на СП не отразяват реално свършената работа от магистратите. От друга страна, в процес на преодоляване е попълването в максимален обем на данните, въвеждани в УИС. Този процес е свързан с бързо увеличаване на щатната численост на магистратите и паралелно с това, трудното обезпечаване с опитни съдебни служители, както и голямото им текучество.

4. Изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки.

През 2020 г. в Специализирана прокуратура са постъпили 197 присъди и споразумения по лица, в това число и 75 съдебни акта с наложени наказания лишаване от свобода, изпълнението на които е било отложено, на основание чл.66, ал.1 НК, и 30 съдебни акта с наложени наказания, изпълнението на които е следвало да се делегира и е било делегирано на други прокуратури.

От тях присъдите и споразуменията с наложени наказания подлежащи на изпълнение от Специализираната прокуратура са били 92 броя, по които са били осъдени общо 197 лица и са били наложени общо 255 наказания.

За 2019 г. постъпилите съдебни актове по лица са били 292, от които присъдите и споразуменията с наложени наказания подлежащи на изпълнение от Специализираната прокуратура са били 124, по които са били осъдени 292 лица и са били наложени общо 356 наказания.

За 2018 г. получените съдебни актове са били 219 броя, от които присъдите и споразуменията с наложени наказания подлежащи на изпълнение от Специализираната прокуратура са били 90 броя, по които са били осъдени 219 лица и са били наложени общо 249 наказания.

Намалението при получените присъди с наложени наказания подлежащи на изпълнение от Специализираната прокуратура спрямо 2019 г. е с 25,8 %, а спрямо 2018 г. е налице увеличение с 2,22%.

Наложените с присъдите, подлежащи на изпълнение от Специализираната прокуратура наказания се разпределят по видове, както следва: доживотен затвор – няма (за 2019 г. – няма, за 2018 г. – няма); лишаване от свобода – 85 (при 107 за 2019 г. и 90 за 2018 г.); лишаване от права по чл.37 ал.1 т.6 - 10

от НК – 4 (при 13 за 2019 г. и 2 за 2018 г.); пробация – 3 (при 5 за 2019 г. и 1 за 2018 г.); обществено порицание – няма (при 1 за 2019 г. и 0 за 2018 г.).

От общия брой осъдени от Специализирания наказателен съд през 2020 г. 176 лица са с наказание лишаване от свобода, по отношение на 101 лица е наложено ефективно наказание, а на 75 наказанието е било отложено по реда на чл.66 от НК. Запазва се тенденцията от предходните години преобладаващият брой от налаганите наказания да е лишаване от свобода, а делът на останалите наказания да е незначителен.

От тези данни е видно, че както през предходните две години, най-голям е делът на наложените наказания лишаване от свобода, а на второ място са наказанията лишаване от права по чл.37 ал.1 т.6 - 10 от НК.

През 2020 г. Специализираната прокуратура е изпратила за изпълнение на компетентните органи 85 присъди (при 117 за 2019 г. и 90 за 2018 г.)

Към 31.12.2020 г. са останали неприведени в изпълнение 7 бр. присъди с наложено наказание лишаване от свобода (при 7 за 2019 г. и 9 за 2018 г.). Тези данни сочат, че броят на останалите неприведени присъди към края на 2020 г. е същият, като този в края на 2019 г. и е намалял с 22,22% спрямо 2018г. Непривеждането на част от присъдите в изпълнение се е дължи на обстоятелството, че осъдените с тези присъди лица са изтърпявали наказания лишаване от свобода, наложени им по други присъди, а останалата част не са били приведени в изпълнение поради изчакването на изискани различни справки с информация, относима към основанието за привеждането в изпълнение на наложените наказания и за търпимия остатък от тези наказания.

От приведените в изпълнение от Специализираната прокуратура 85 бр. присъди, реално са били приведени от съответните органи по изпълнение 80 бр. присъди (при 99 за

2019 г. и 72 за 2018 г.), което представлява 94,12%. За сравнение през 2019 г. това процентно съотношение е било 84,62%, а за 2018 г. – 80,00%.

През 2020 г., както и през предходните две години Специализираната прокуратура не е отлагала изпълнението на наложени наказания лишаване от свобода и пробация на някое от основанията по чл.415 НПК.

В края на 2020 г. 1 лице е останало незадържано по изпратените за изпълнение присъди с наложено наказание лишаване от свобода, като за сравнение през предходната 2019 г. броят на незадържаните лица е бил 6, а през 2018 г. техният брой е бил 8, като тези данни сочат на положителна тенденция за намаляване на броя на незадържаните лица и на извод за много добра организация на дейността на Специализираната прокуратура по привеждане в изпълнение на наложените наказания, както и на органите натоварени с привеждането им в изпълнение.

През 2020 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са изготвили и внесли в Специализирания наказателен съд 42 предложения по чл.306, ал.1, т.1 НПК (при 23 за 2019 г. и 22 за 2018 г.) и са участвали в 64 съдебни заседания по производства във връзка с изпълнение на наказанията (при 36 за 2019 г. и 62 за 2018 г.). Тези данни сочат значително увеличение на броя на изготвените и внесени в съда предложения през 2020г. спрямо предходните две години. Увеличението спрямо 2019г. е с 82.61%, а спрямо 2018 г. - с 90.9%. Значителното увеличение на изготвените от прокуратурата предложения се дължи на неприлагането от страна на Специализирания наказателен съд на разпоредбата на чл.23 НК с постановяването на последната присъда по отношение на осъдените лица, при наличието на предпоставките за това, и необходимостта групирането на наложените наказания да бъде извършено по реда на чл. 306, ал.1, т.1 НПК, по предложение на прокурора

5. Международно правно сътрудничество.

През 2020 година продължава тенденцията за увеличаване на броя на преписките с международен елемент, като прокурорите при Специализирана прокуратура са работили по общо 263 преписки /дела/ с международен елемент. В предходните две календарни години те са съответно 159 бр. за 2019 г. и 146 бр. за 2018г.

Прокурорите при Специализирана прокуратура през 2020 година са предприели съответните действия по: Европейска заповед за разследване – 158 бр. входящи и 32 бр. изходящи /или общо 190 бр./; Европейска заповед за арест – 5 бр. входящи и 44 бр. изходящи /или общо 49 бр./; Молби за правна помощ – 12бр. входящи и 11бр. изходящи /или 23 бр.общо / и 1 брой трансфер на наказателно производство.

Налице е намаление на постъпилите молби за правна помощ в сравнение с предходните години, но този спад се дължи на промяна на законодателството – влизане в сила през 2018 година на Закона за европейска заповед за разследване. За сметка на това, обаче, са постъпили 158 европейски заповеди за разследване.

6. Контролно-ревизионна дейност на Апелативната специализирана прокуратура – проверки и ревизии.

Контролната дейност на Апелативна специализирана прокуратура през 2020 година е планирана с годишен план, който е утвърден от и. ф. административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура. Обособени са 5 раздела на плана, включващи: „Ръководна дейност“, „Надзор върху досъдебното производство“, „Наказателно–съдебен надзор“, „Надзор за изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки“, „Контролно - ревизионна дейност“.

По отношение на всяка една от заложените задачи е издавана заповед от и. ф. административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура, в която е посочено какво да бъде извършено, срок за изпълнение и прокурорите на които е било възложено съответното изпълнение.

По всички извършени проверки проверяващите прокурори са изготвяли доклади до и. ф. административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура, като са били правени изводи, посочвани са слабостите и успоредно с това са давани съответните препоръки по отношение на установеното в хода на проверката. Екземпляр от съответния доклад е изпращан на административния ръководител на Специализираната прокуратура, който е уведомявал горестоящата прокуратура за предприетите мерки във връзка направените препоръки в доклада в определения срок. Екземпляр от доклада е бил изпращан и на отдел 06 „Административен“ при Върховна касационна прокуратура.

7. Образуване дисциплинарни и наказателни производства срещу магистрати. Наложени наказания на прокурори и следователи.

През 2020 г. няма образуване дисциплинарни и наказателни производства срещу магистрати, няма наложени наказания на прокурори и следователи, като единствено по отношение на един следовател от СО при СП, със заповед № РД- /15.12.2020г. на и. ф. административен ръководител на СП, на осн. чл.327, ал.1 от ЗСВ е наложена дисциплинарна марка „обръщане на внимание“.

През годината няма наложени наказания и по отношение на съдебни служители.

8. Кадрово обезпечаване на Апелативна специализирана прокуратура и Специализирана прокуратура.

8.1. Магистрати и съдебни служители в Апелативната специализирана прокуратура.

В началото на 2020 г. щатното разписание на прокурорите в Апелативна специализирана прокуратура е било 19 магистрата от които - административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура, заместник административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура и 17 прокурори при Апелативна специализирана прокуратура.

С Решение по Протокол № 11/21.05.2020 г. на ВСС са разкрити 3 щатни длъжности „прокурор“ в Апелативна специализирана прокуратура.

С Решение по Протокол № 23/24.06.2020 г. на ВСС на осн. чл. 30, ал. 5, т. 4 от ЗСВ е била определена втора и трета щатна длъжност „заместник на административния ръководител – заместник – апелативен прокурор“ на Апелативна специализирана прокуратура, чрез трансформиране на 2 /две/ свободни длъжности „прокурор“.

В края на 2020 год. щатът на магистратите от Апелативна специализирана прокуратура е 22 щатни бройки, зает от 20 магистрата, като 9 от тях са били командировани от други прокуратури - 7 прокурори от Специализирана прокуратура, 1 прокурор от Софийска градска прокуратура и 1 прокурор от Окръжна прокуратура – Сливен.

Незаетите щатни бройки са за административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура и за заместник административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура

Един прокурор от Апелативна специализирана прокуратура – г-жа Даниела Попова, е командирована в Апелативна прокуратура гр.София, а двама - г-н Пламен Марков

и г-н Тихомир Стоев, са командировани във Върховна касационна прокуратура.

През 2019 г. беше обявен конкурс за повишаване и заемане на 8 длъжности „прокурор” в Апелативна специализирана прокуратура. Класираните прокурори са назначени с решение на ПК на ВСС от 31.03.2021 г., но не са встъпили в длъжност поради обжалване на решението пред ВАС.

Към настоящия момент щатната численост на съдебните служители в Апелативна специализирана прокуратура е 23 щатни бройки, на които са назначени и работят 23 съдебни служители.

Съществуващото съотношение на прокурор – служител в Апелативна специализирана прокуратура е 1:1,05 /22 магистрата към 23 съдебни служители/.

8.2. Магистрати и съдебни служители в Специализирана прокуратура

Към 31.12.2020 г. щатната численост на магистратите от Специализирана прокуратура е 125 щатни бройки, от които 67 щатни бройки прокурори (от тях 1 щатна бройка – административен ръководител и 4 щатни бройки за заместник на административния ръководител) и 58 щатни бройки следовател в Следствен отдел на Специализирана прокуратура (от тях 1 щатна бройка завеждащ отдел). Заетите прокурорски щатни бройки в Специализирана прокуратура са 46 бр. (от тях 4 щатни бройки за заместник на административния ръководител), а реално работещи магистрати вкл. и командировани от други прокуратури са средно 53 бр. Заети щатни бройки следователи в Следствен отдел на Специализирана прокуратура са 39 бр.

Към 31.12.2020 г. щатната численост на съдебните служители в СП е 117 щатни бройки, като реално заетата численост е 92 служители.

9. Материално – техническа база.

До средата на миналата година прокурорите и служителите от Апелативна специализирана прокуратура бяха настанени в сграда на ул. „Черковна“ 90, в която са настанени още Специализираната прокуратура, Специализирания наказателен съд и Апелативния специализиран наказателен съд.

С решение т. 5.1.2 по протокол № 15/25.06.2020 г. Пленумът на Висшия съдебен съвет възложи на административния ръководител на Апелативната специализирана прокуратура стопанисването на недвижим имот, намиращ се в гр. София, ъгъла на ул. „Крум Попов“ № 57 и ул. „Развигор“ №1, а именно: 23 бр. кабинети на III етаж от административната сграда.

С решение по протокол № 15/2020 г. на ПВСС за нуждите на Апелативната специализирана прокуратура на предишният служебен адрес в гр. София, ул. „Черковна“ № 90 останаха за ползване 4 бр. помещения. Те се ползват за регистратурата и за регистратура за класифицирана информация, за архив и за веществени доказателства.

Към настоящия момент прокурорите и почти всички служители са преместени, а кабинетите са оборудвани с необходимата мебелировка и офис техника. Някои от прокурорите са разположени в самостоятелни кабинети, а други са настанени по двама. Съдебните служители са настанени също предимно по един или по двама.

Като цяло може да се заключи, че с увеличаването на щатната численост и осигуряването на достатъчно работно пространство, Апелативна специализирана прокуратура е в състояние ефективно да изпълнява законовите си функции.

10. Административно-ръководна дейност.

През 2020 г. в Апелативна специализирана прокуратура са издадени общо 569 бр. заповеди, касаещи дейността на прокурорите и служителите както в Апелативна специализирана прокуратура, така и в Специализирана прокуратура. По своята индивидуална същност те засягат различни организационни въпроси, човешки ресурси, отпуски, назначаване на комисии, конкурси и годишни проверки, изключване от случайното разпределение на преписки и дела, разпределяне на прокурорите в отдели и надзори, и намаляване процента на натовареност. Също така са издавани заповеди от и. ф. административен ръководител на Апелативна специализирана прокуратура свързани с извършване на проверки, ревизии, анализ и изготвяне на доклад по отношение изпълнението на Плана за дейността на Апелативна специализирана прокуратура за 2020 година /по раздели/, като са определяни отговорници и срок за изпълнение. От тях 212 броя са заповеди по дейността на АСП; заповеди за отпуск - 261 бр.; заповеди за командировка в страната - 9 бр.; заповеди за личен състав - 7 бр.; заповеди за експертни съвети и комисии - 6 бр.; актове за изменение на акт за заемане на длъжност- 23 бр.; трудови договори - 3 бр. и допълнителни споразумения - 48 бр.

11. Финансово и материално осигуряване на Апелативната специализирана прокуратура

11.1. Финансова дейност.

Апелативна специализирана прокуратура, като третостепенен разпоредител с бюджетни средства, осъществява финансовото си управление в съответствие с разпоредбите на Закона за счетоводството и правилата, действащи в системата на Прокуратурата на Република България.

Първоначално бюджетната сметка за 2020 год. на Апелативната специализирана прокуратура е определена в размер на 1 565 373,00 лв., като средствата за заплати, осигурителни вноски, СБКО и облекло за магистрати и съдебни служители са отпуснати на база заета численост към 31.01.2020 г.

През 2020г. бюджетът на Апелативна специализирана прокуратура е актуализирин 11 пъти, поради увеличение на средствата по определени параграфи или тяхното намаление, което от своя страна е следствие на извършени икономии. С актуализиране на бюджета са утвърдени средства към 31.12.2020 година в размер на 1 764 974,00 лв.

В Апелативна специализирана прокуратура е изградена контролна среда в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, както следва:

- Утвърдени са Вътрешни правила за предварителен контрол, като със заповед на административния ръководител са определени длъжностните лица, които осъществяват предварителен контрол за законосъобразност по обекти на контрола;
- Утвърдена е Инструкция за документооборота на счетоводната дейност на Апелативна специализирана прокуратура;

Прилагана е системата за двоен подпис, като със заповед са били определени длъжностни лица, които да подписват документи, свързани с поемането на финансови задължения или извършване на плащания.

11.2. Материално осигуряване.

През 2020 година със заповеди на главният секретар при АГП са предоставени компютърни конфигурации и монитори за нуждите на Апелативна специализирана прокуратура.

При преместването на институцията от сградата на ул. "Черковна" № 90 в сграда на ул. "Развигор" № 1, съгласно взето решение от ВСС, са предадени активи /бюра, етажерки, контейнери, работни столове/ от ул. "Черковна" № 90 на Специализирана прокуратура и получени такива от Софийска градска прокуратура, които са стопанисвали помещенията на ул. "Развигор" № 1. С това е обезпечена необходимата материална база за работния процес на магистрати и съдебни служители в АСП.

През 2020 година са закупени необходимите метални шкафове /сейфове/ за дооборудване на работните кабинети на магистратите в помещенията на ул. "Черковна" № 90.

В сградата на ул. „Черковна“ № 90 са запазени помещенията № 2, № 4А за архив, помещение № 8 - Регистратура за явно деловодство и помещение № 18 - Регистратура за класифицирана информация. На основание заповед № РД- '03.07.2020 г. на главния прокурор бяха предоставени кабинети № 117, 118, 119 и 120, разположени на първия етаж, блок 1 в имота на ул. „Черковна“ № 90 за обособяване на 12 работни места за магистратите от Апелативна специализирана прокуратура.

В материално - техническо отношение може да се каже, че са осигурени много добри условия за работа, работните помещения са оборудвани с необходимата компютърна техника и мебелировка.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВНАТА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА

1. Достигания.

Успехите в работата на специализираните органи са намерили отражение в доклада на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка /МСП/ и техническия доклад – приложение към него: отбелязан е позитивния извод за натрупания опит по отношение разследване на делата за организираната престъпност и повишаване на тяхната успеваемост и ефективност.

Извършеният от Европейската комисия детайлен анализ на резултатите от дейността на органите в съдебната система установява, че въпреки съществуващите проблемни области специализираната прокуратура и съд са единствените структури от състава на съдебната власт, за които се наблюдава траен и съществен напредък

1.1. Взаимодействие с останалите правоохранителни органи и партньори в борбата с престъпността.

Налице е много добро взаимодействие със структурите, които осъществяват оперативното осигуряване на разследванията: Главни дирекции на МВР, предимно Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“; Главна дирекция „Национална полиция“; Главна дирекция „Гранична полиция“; Специализирана дирекция „Вътрешна сигурност“ на МВР и областните дирекции на МВР; Държавна агенция „Национална сигурност“; Национална агенция за приходите, Агенция „Митници“, Комисията за противодействие на

корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество и останалите партньори на прокуратурата в борбата с престъпността. В тази насока са полагани дългогодишни и целенасочени усилия, които дават резултати.

1.2. Дух на уважение с колегите съдии и адвокати.

Прокурорите от двете специализирани прокуратури работят в дух на взаимно уважение и колегиалност с колегите съдии и адвокати, при отчитане на различните им законови и процесуални функции. Показателен е факта, че няма наложени дисциплинарни наказания на прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура за неетично поведение. Няма наложени такива на съдии и адвокати.

Отчитайки тези постижения и стъпвайки на тази добра основа, следва да се положат усилия те да се запазят и надградят в бъдеще.

2. Основни проблемни области.

2.1. За мен един от най-съществените проблеми на специализираните прокуратури е свързан основно с бавните темпове на разследване по досъдебни производства, по които има лица, привлечени към наказателна отговорност на един твърде ранен етап от разследването. Дейността на органите на досъдебното производство в тази насока следва да се анализира и прецизира.

2.2. Както беше споменато по-горе, обезпокоителен е факта, че процентът на върнатите от съда дела и оправдателните присъди е твърде висок – малко над 9% при среден процент за ПРБ от 2%.

След конкретно анализиране на причините за този проблем бих могъл да предложа съответни мерки, на които ще се спра по-долу в настоящото изложение.

2.3. Друг проблем в дейността на Апелативна специализирана прокуратура в годините назад е свързан с липсата на титулярен административен ръководител повече от 3 години - от м. март 2018 г. От тогава се проведеха 4 процедури по избор, които не приключиха по различни причини. В тази връзка, нямаше сигурност и устойчива политика, като отсъстваше дългосрочна стратегия и визия за развитието на тази прокуратура.

2.4. Необходима е приоритетна дигитализация в дейността на прокуратурата и използването на информация на хартиени носители само по изключение. Въпросът съм развил подробно по-долу.

III. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АПЕЛАТИВНА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Като кандидат за заемане на длъжността считам, че приоритетите следва да са насочени към повишаване ефективността на двете специализирани прокуратури, като по този начин се затвърди безспорното им място и значение в общата система на ПРБ.

С оглед на това и в зависимост от предоставената ми възможност за поемане на ръководството на Апелативната специализирана прокуратура:

1. Ще положи усилия за повишаване на бързината на разследванията, особено в случаите, в които има привлечени

обвиняеми за срок повече от 1 година или с взети мерки за неотклонение „Задържане под стража“ или „Домашен арест“ преди повече от 6 месеца.

Известен е основният стандарт за привличането на едно лице като обвиняем да става едва след като са събрани и проверени достатъчно доказателства и обикновено това следва да е в края на разследването.

Бързината на правораздаването предполага провеждането на разследването в разумен срок по смисъла на чл. 6, § 1 от ЕКЗПЧОС. В тази връзка мудното разследване би могло да предпостави подаването на заявления от граждани и юридически лица срещу нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок по Глава трета „а“ от ЗСВ. Наред с това бавните темпове на разследване биха могли да послужат и като основание на правоимащите лица да поискат ускоряване на досъдебното производство по реда на глава двадесет и шеста от НПК.

Като мярка за постигане на тази цел предлагам по-засилен контрол от страна на наблюдаващите прокурори върху дейността на разследващите органи, като лично да следят сročността и ритмичността по всяко дело, да дават ясни, конкретни писмени указания, които да са обвързани със срок за изпълнението им. Наред с това, при сложни разследвания следва да продължи практиката по сформирание на екипи за разследване.

2. Ще положа усилия да се намали броят на върнатите дела от съда за допълнително разследване, като внимателно ще анализирам причините за това и ще предприема съответни мерки за преодоляване;

3. Ще направя анализ на оправдателните присъди, за да предложи съответни мерки за намаляване на постановяването им.

4. Ще организирам преглед на всички вътрешноведомствени актове в Апелативна специализирана прокуратура с цел привеждането им, ако е необходимо, в съответствие с разпорежданията на ВКП, ВАП, Главния прокурор и заместниците му, а от друга – за преценка относно тяхната актуалност и практическа необходимост.

5. Ще положа усилия за налагането като правило на екипността с прокурорите от Специализирана прокуратура .

Конкретна мярка за постигане на тази цел ще бъде определянето на наблюдаващ прокурор от Апелативна специализирана прокуратура по всяко едно досъдебно производство, наблюдавано от прокурор в Специализирана прокуратура. По този начин въззивният прокурор ще е запознат в детайли с хода на разследването, което ще му позволи от една страна да оказва методическа помощ на прокурора от Специализирана прокуратура, а от друга страна – ще му позволи да бъде по-добре подготвен в случай, че съответната присъда бъде обжалвана или протестирана пред Апелативния специализиран наказателен съд.

Този подход може да се приложи и при преписките, които се отличават с особена фактическа и правна сложност или значим обществен интерес.

Екипността не бива да е формално осъществявана, а надзорният прокурор следва пряко да е ангажиран така, че да е максимално полезен на колегата си от Специализирана прокуратура. По този начин ще се ускори и самото разследване, без да се нарушава баланса между срочността и качеството му.

Екипният принцип може да изисква прокурорът от Апелативна специализирана прокуратура да се запознава и с хода на съдебните заседания в първоинстанционния съд, за да може да бъде максимално ефективен във въззивната инстанция.

Този принцип ще допринесе и за определяне на адекватния вид и размер на наказанието, което първоинстанционният прокурор да иска от съда, който вид и размер след това да се поддържа и от въззивният прокурор. Не бива да се допуска практиката прокурорите да се дезинтересират от наказанието, което съдът налага, а да останат удовлетворени само от факта на постановената присъда, вървейки по линията на най-малкото съпротивление. Сякаш по-встрани остават правата и достойнството на жертвите за сметка на „грижата“ за подсъдимите, много от които с множество присъди и висящи дела. Смятам за неправилна тази тенденция, наложила се в последните години, защото обществото остава с убеждението, че държавата полага повече грижи за извършилите престъпление лица, отколкото за жертвите им. Това от своя страна е една от основните причини за настоящото обществено недоверие в правораздавателните органи и в органите на държавно обвинение, което следва да се преодолее по пътя на системната и целенасочена работа, адекватна информираност на обществото и стриктно следване на законовите разпоредби, в услуга на последното и извън въздействието на всякакви субективни фактори. *Ubi lex, ibi poena.*

6. Ще издам съответните разпореждания прокурорите от Специализирана прокуратура и следователите от СО-Специализирана прокуратура да получават обратна информация за съдебните производства във въззивната и касационната инстанция, както и за постановения въззивен и касационен съдебен акт, за да се анализират слабостите, които се допускат в хода на разследването и съдебното производство, както и добрите практики.

7. Ще положи усилия за дигитализация в следните направления:

- електронният обмен на информация и документи да се утвърди като правило. Целта ми е всички справки, доклади и

изобщо цялата кореспонденция, доколкото е възможно, да се осъществява по електронен път, а копия от делата да се съхраняват сканирани в електронен вариант. Никога не съм бил привърженик на бюрокрацията и ще се постарая да я сведа до възможния минимум. В тази връзка смятам, че следва стриктно да се спазват Правилата за пилотно въвеждане на електронен документооборот и изпълнение на електронните услуги в ПРБ, издадени на осн. Заповед № РД- /04.12.2018 г., т. III на Главния прокурор на РБ във връзка с изпълнение на проект „Въвеждане на електронно правосъдие в ПРБ чрез електронен документооборот, предоставяне на отворени данни и електронни услуги за комплексно административно обслужване на гражданите и институциите“;

- Познаване и пълно използване на всички възможности на УИСЗ, както и информацията, която е на разположение на магистратите във ведомствения информационен сайт на ПРБ.

- Целенасочена работа по намаляване на формализма и съпътстващата документация. Наблюдава се порочната практика делата да се попълват с документация, изисквана от държавни органи, която разследващите сами могат да набавят (*пример за това са справките за актуално състояние, които се изискват от разследващите органи от Агенция по вписванията, а същевременно са общодостъпни в ТР и РЮЛНЦ*).

8. Ще анализирам стриктно статистиката за натовареността, за да се балансира „изкуственото“ завишаване на показателите. Водещо следва да бъде съотношението между неприключените и решените преписки и дела.

9. Ще засиля комуникацията с представителите на медиите и обществеността, в рамките на допустимото от закона, с цел подобряване цялостния имидж на институцията и запознаване на обществеността по подходящ начин с дейността и постигнатите резултати. Считам, че този проблем е подценяван и е от особена важност особено през последната

година, когато специализираните органи са подложени на тежък натиск с всевъзможни средства. Свидетели сме на изказвания на политици, журналисти, граждани, които критикуват специализираното правосъдие. Същевременно представителите му трудно успяват да опровергават изнесеното и безуспешно разясняват на обществеността значимата прокурорска дейност, насочена към борбата срещу организациите, свързани с тежки престъпления като наркотрафик, поръчкови убийства, трафик на хора, корупция по високите нива на властта.

През 2020 г. работата на „Връзки с обществеността“ в Апелативната специализирана прокуратура е свързана предимно с публикуване на съобщения, с които се огласява работата на Апелативната специализирана прокуратура и Специализираната прокуратура. Публикувани са 158 съобщения на сайтовете на СпП, АпСпП и ПРБ, както и 12 съобщения единствено на сайта на АпСпП. Броят на публикуваните съобщения на сайтовете на АпСпП и СпП през 2020 г. – общо 170, е малко по-малък в сравнение с предходната 2019 година.

По-малък е броят на даваните изявления и брифинги от представители на СпП, съвместно с колеги от други разследващи органи – общо 12 за 2020 г. Това се обяснява с наложените противоепидемични мерки, които обективно не даваха възможност за този вид осведомяване. В тази насока следва за в бъдеще да се прояви по-голяма активност.

По-ограничен през 2020 г. е и броят на дадените изявления интервюта на магистрати пред печатни и електронни медии, както и на участията им в тв предавания (БНТ, Нова телевизия, bTV, Канал 3 и др.) – общо 11. И в тази насока смятам, че дейността трябва да се увеличи, като прокурори от Апелативна специализирана прокуратура и Специализирана прокуратура могат да участват в сутрешните блокове на най-гледаните телевизии, да участват в медийни репортажи и пр., където компетентно и на общодостъпен език да разясняват

съответните общественно интересни казуси така, както често го правят колегите адвокати, без разбира се да се излиза извън допустимата по закон информация. Скоростното развитие на технологиите, мултиплицирането на масмедииите и динамиката в обществената информираност безспорно налага на прокуратурата да поеме нов, по-различен курс на участие в обществените дискусии и информираност по дела и казуси от особен обществен интерес. В противен случай, институцията рискува все по-нисък имидж и обществен доверие за дейността си.

При всички случаи на поискване от медии или отделни журналисти (по телефон, електронна поща или пряко) на информация за хода на дадено досъдебно производство, тя следва да бъде предоставяна винаги съгласувано с наблюдаващите прокурори, говорителите и административните ръководители на Специализираната прокуратура и Апелативната специализирана прокуратура и при спазване на Закона за достъп до обществена информация.

Няма пречка да се провеждат дни на отворените врати поне веднъж годишно, при което да се провеждат беседи с ученици на подходяща възраст и студенти по право, в които да участват прокурори от Апелативната специализирана прокуратура и Специализирана прокуратура, на които да се разясняват характера на работата на специализираните прокуратури, престъпленията, свързани с употребата на наркотици, компютърните престъпления, кражбите, грабежите и другите видове престъпления.

10. Засилване на комуникацията с неправителствените организации, с юридическите лица с нестопанска цел и гражданските движения.

Считам, че прокуратурата следва да обръща внимание и взема предвид сериозни и актуални предложения и идеи, насочени към подобряване ефективността на работата ѝ и

синхрон с духа на обществените нужди, в рамките на закона и своите компетенции. Същевременно те трябва да бъдат информирани за действителната дейност на специализираните органи, за да е критиката им информирана, конструктивна, полезна и основана на съществуващ, а не предполагаем проблем.

11. Увеличаване на взаимодействието с професионалните организации на магистратите. Това би било полезно, тъй като каузата на всички тези организации е защитата на интересите и професионалното достойнство на магистратите.

12. Засилване на участието на прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура в обучителните процеси, организирани от НИП, от вътрешноведомственото обучение в системата на ПРБ и други обучителни мероприятия, вкл. подробен анализ в рамките на самата Апелативна специализирана прокуратура на практиката на Специализирания наказателен съд, Апелативния специализиран наказателен съд и Върховния касационен съд, за да се отстранят системни пропуски, допускани от прокурорите от Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура.

13. Повишаване на комуникацията и взаимодействието с ръководството на Специализирана прокуратура, с другите апелативни прокуратури в страната, както и с ръководството на МВР, ГДБОП, ДАНС, НАП, АМ, КПКОМПИ и др. по общи въпроси, касаещи компетентността на специализираната прокуратура, респ. – надзорната и Апелативна специализирана прокуратура.

14. Засилена контролно-ревизионна дейност върху дейността на Специализирана прокуратура по всички видове надзори, вкл. и на административно-ръководната, като се изготвят подробни анализи и доклади, с посочване на констатациите и препоръки за отстраняване на слабостите, да се правят тематични проверки по различни проблеми, да се осъществява служебен и институционален контрол на

прокурорските актове и особено на непроверените по съдебен ред актове на Специализирана прокуратура .

Като мярка за постигане на тази цел, освен текущия контрол върху прокурорските актове на прокурорите от Специализирана прокуратура, следва да бъде разширяването на участието на прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура в съвещания по различни проблеми, възникнали в хода на дейността на Специализирана прокуратура. По този начин ще се отстранят системни грешки и ще се поощрят добри практики.

15. Използване от страна на административния ръководител на правомощията му да предлага за поощрение прокурорите, които са постигнали значителни резултати, за да имат стимул да полагат по-значителни усилия в дейността си. Естествено е и обратното – прокурори, които проявяват немарливост, пасивност и некомпетентност, да бъдат предлагани за адекватни наказания. За целта ще се засили ревизионната дейност на Апелативна специализирана прокуратура върху дейността на прокурорите от Специализирана прокуратура и следователите от СО-Специализирана прокуратура .

16. По отношение на финансовото управление ще положи усилия за максимални финансови икономии. Ще спазва в дейността си принципа на отчетност към ръководството на прокуратурата и ВСС.

Финансовата дейност на Апелативна специализирана прокуратура ще е в пълно изпълнение и стриктно спазване на законовите изисквания и указанията на ръководството на ПРБ за финансова дисциплина

Уважаеми членове на Прокурорската колегия на ВСС,

Дълбоко мое убеждение е, че да се ръководи тази ключова прокуратура, без да се засяга вътрешното убеждение и личното достойнство на прокурорите и съдебните служители, изисква солидна практическа и теоретична подготовка, хъс и кураж от страна на административния ръководител, както и високи морални устои и житейски опит, които вярвам, че притежавам. Ние като магистрати заемаме длъжността си най-вече, за да гарантираме посредством работата си спокойствието на гражданите и обществения ред в държавата, като част от стройна и работеща система и структури, които да спомагат за опазване на живота им, правата им, честта и достойнството.

Известна ми е сериозната отговорност, която длъжността изисква и усилията, които следва да положа, с оглед на изложеното по-горе. Изразявам своята готовност за това и в случай, че уважите желанието ми и бъда избран за административен ръководител на Апелативната специализирана прокуратура, ще оправдая гласуваното ми доверие.

С УВАЖЕНИЕ:

ИВАЙЛО АНГЕЛОВ